

Dekker werd in mei 2010 wethouder in Wassenaar. Vorig jaar december stapte ze op nadat de ande-

mijn vertrek heb ik zoveel bemoeidigende reacties gekregen. En vragen als: 'Je komt toch wel weer te-

op. „Na zestien jaar is het tijd voor iets anders.” Hij blijft in elk geval wel actief binnen het CDA.

Dienke

Alternatief voor Round-up kost jaarlijks minstens 450.000 euro meer

Gifvrije stad kost tonnen

Binnert Jan Glastra
b.glastra@hdcm.nl

Leiden • Onkruidbestrijding zonder gebruik van het chemische middel glyfosaat (Round-up) gaat de stad jaarlijks minstens 450.000 euro meer kosten. Dat blijkt uit een memo van wethouder Frank de Wit (D66, milieu). Van de overheid moeten alle gemeenten hun glyfosaatspuiten aan de wilgen hangen. En er is haast bij. Aanvankelijk zou het chemische middel per 2018 verboden worden, maar staatssecretaris Wilma Mansveld (PvdA, milieu) stuurde vorige week een brief aan de Tweede Kamer dat het eind 2015 wordt. De Wit mikt in zijn memo op begin 2016 - voor de Leidse planning maakt het daardoor niet zo gek veel uit.

De huidige manier van onkruidbestrijding in Leiden (borstelwagens, bosmaaiers, handwerk en Round-up) kost jaarlijks zo'n 185.000 euro. Daarmee komt de stad vanaf 2015 niet meer weg, zo blijkt uit het memo. Voor de goedkoopste alternatieven voor Round-up is de gemeente op jaarbasis minstens 605.000 euro kwijt. Dat zijn er twee: met stoom, of door borstelen en vegen. Stoom heeft als voordeel dat planten niet 'wennen' aan deze bestrijdingsmethode en dat er geen risico voor het milieu aan zit. Nadeel is het hoge energiegebruik, wat juist weer extra CO₂-uitstoot inhoudt. Bovendien moet het vaker gebeuren om effectief te zijn. De combinatie van borstelen en vegen is overal toepasbaar en de methode heeft grote capaciteit. Nadeel daarvan zijn metaaldeeltjes in de lucht en mogelijke schade aan straatmeubilair en au-

Uit de onkruidbestrijdingspuiten komt eerderdaags wellicht stoom. ARCHIEFFOTO to's. Bovendien blijven bij borstelen de wortels intact. Verder onderzocht De Wit wegbranden van het onkruid (65.000 euro), het gebruik van hete lucht (698.000 euro), heet water (1 miljoen), de bosmaaier (1 miljoen) en ouderwets handwerk (1 miljoen).

In Leiden is chemie al lang geen issue meer Herkenbaarheid van medewerkers is een belangrijk thema

Het voornemen van Staatssecretaris Wilma Mansveld om met twee korte klappen chemie uit de openbare ruimte te meppen heeft in de industrie de nodige reuring veroorzaakt. Op de laatste Dag van de Openbare Ruimte was dit zelfs hét gesprek van de dag. Die reuring lijkt zich voornamelijk te beperken tot aannemers, adviseurs en machine-leveranciers. De beheerder is over het algemeen rustig. De vraag is dan: is dat de rust van het lam dat naar de slachtbank gaat of het zelfvertrouwen van de professional die weet dat er een oplossing komt? Vakblad Stad + Groen praat met Jan Dirk Nijkamp, manager Stedelijk Beheer en Ralph Veelenturf van de afdeling Afval en Reiniging van de stad Leiden.

Auteur: Hein van Iersel

Kort na de inmiddels beruchte brief van staatssecretaris Mansveld kopte een artikel in het Leidsch Dagblad: *Gifvrije stad kost tonnen*. Wat bleek: ambtenaren van de gemeente Leiden hadden, vooruitlopend op een algeheel verbod op chemie op verhardingen, heel precies de verschillende alternatieven doorgerekend. Voor Leiden zou dit erop neerkomen dat het huidige budget van ongeveer 180.000 euro voor onkruid op verhardingen met minimaal een dikke vier ton verhoogd zou moeten worden. De financieel meest onvoordelige variant zou zelfs op ongeveer één miljoen euro uitkomen. Leiden heeft al deze cijfers, gebaseerd op bestaande normcijfers, vastgelegd in een rapport dat op de site van de gemeente is te vinden.

Mineur

Ik spreek af met Nijkamp en Veelenturf op de gemeentewerf net buiten de oude stadskern van Leiden en ben, toegegeven, eigenlijk naar Leiden gekomen uit een soort medeleven. 'Hoe krijg je het in godshemelsnaam voor elkaar in een tijd dat budgetten alleen maar krimpen, om je openbare ruimte toch op niveau te blijven onderhouden? Dat medeleven lijkt volledig misplaatst. Nijkamp en Veelenturf kijken me zelfs wat meewarig aan.

Het probleem dat beide heren hebben is niet dat het duurder wordt. Dáár komt volgens hen wel een oplossing voor, maar veeleer is er het probleem om de openbare ruimte op een goede manier en met de juiste manieren te onderhouden.

Leiden is bij uitstek een lastige stad om te onderhouden. De oude binnenstad heeft relatief weinig groen en heel veel kleine stukjes bestrating. Grootschalig werken is daar hoe dan ook uitgesloten. In de visie van Nijkamp en Veelenturf gaat het om twee dingen. Ten eerste natuurlijk dat het werk gedaan wordt, of dat nu om het vegen van de straat is of het bestrijden van onkruid. Een tweede aspect is echter bijna net zo belangrijk. Nijkamp: 'Ik wil dat onze mensen zichtbaar, herkenbaar en aanspreekbaar zijn voor de burger en dat kan niet als we ze opsluiten in de cabine van een veegwagen.' Leiden is daarom op zoek naar nieuwe methoden en innovaties om onkruid te bestrijden en de openbare ruimte te beheren. De Glutton, een soort bovenmaatse stofzuiger die door één man bediend kan worden is wat dat betreft een stap in de goede richting, maar is

Cijfers gemeente Leiden

Totaal areaal verharding	7.160.918 m ² (daarvan 4.654.597 chemisch onderhouden)	
Theoretische kosten	4.654.597 m ² x 0,04 =	€ 186.184
Werkelijke kosten 2013		€ 183.069
Stoom	4.654.597 m ² x € 0,13 =	€ 605.098
Borstelen gevolgd door vegen	4.654.597 m ² x € 0,13 =	€ 605.098
Branden	4.654.597 m ² x € 0,14 =	€ 651.643
Hete lucht	4.654.597 m ² x € 0,15 =	€ 698.190
Heet water	4.654.597 m ² x € 0,22 =	€ 1.024.011
Handmatig verwijderen	4.654.597 m ² x € 0,22 =	€ 1.024.011
Verwijderen met bosmaaier	4.654.597 m ² x € 0,22 =	€ 1.024.011

Normbedragen zijn gebaseerd op de normbedragen voor een kwaliteit die te vinden zijn het Plant Research International rapport: Kosten Onkruidbeheer op Verhardingen, rapport 432.

Jan Dirk Nijkamp

natuurlijk niet geschikt voor onkruid. Nijkamp is er van overtuigd dat ergens in de markt technieken en machines aanwezig zijn waarmee je onkruid kunt bestrijden en die tegelijk aan bovenstaande voorwaarden voldoen. Er moet gewoon een slimme ondernemer komen die een bestaand apparaat dat nu ergens anders voor gebruikt wordt, doorontwikkelt voor gebruik in de openbare ruimte.

'Ik wil dat onze mensen herkenbaar zijn voor de burger en dat kan niet als we ze opsluiten in de cabine van een veegwagen'

Milieuvriendelijk

Naast Roundup, glyfosaat om onkruid te bestrijden, zijn de laatste jaren ook een aantal milieuvriendelijkere producten ontwikkeld. Veel beheerders hopen op zijn minst dat dit soort producten overleefd blijven. Veelenturf: 'Voor ons hoeft dat niet. Spuiten is voor ons een gepasseerd station. De weerstand van de burger tegen spuiten is zo groot dat je het ook niet moet willen om met biologische middelen aan de slag te gaan.'

Jan Ralph Veelenturf

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

<http://www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-4246>

Voor de volledige cijfers onkruidbestrijding gemeente Leiden zie:
<http://leiden.notudoc.nl/cgi-bin/agenda.cgi?action=view/id=28135> (zie punt 11)